

BIBLIOTECA FAGES DE CLIMENT

FIGUERES

CLUB DE LECTURA

Curs 2017-18

**CAMÍ DE
SIRGA**

**JESÚS
MONCADA**

Dilluns, 29 de gener a 2/4 de 5 de la tarda.

Coordina: Magda Bosch i Rocamora

Jesús Moncada i Estruga (Mequinensa, el Baix Cinca, 1 de desembre de 1941 - Barcelona, 13 de juny de 2005) fou un escriptor en llengua catalana. Mequinensa, la població on va viure fins que va desaparèixer negada per l'embassament de Riba-roja d'Ebre, és l'escenari principal de la seva obra literària.

És considerat com un dels autors en català més traduïts de la seva època i va rebre diversos premis per la seva obra, entre altres el Premi Ciutat de Barcelona, el Premi Joan Crexells de narrativa o la Creu de Sant Jordi, atorgada per la Generalitat de Catalunya, l'any 2001.

Biografia

Placa amb la signatura de Jesús Moncada al monument al llibre (Barcelona)

- Jesús Moncada arriba a Barcelona a mitjan anys seixanta i, després d'un any de dedicar-se a la pintura, entra a treballar a l'Editorial Montaner i Simon, i s'hi queda fins al tancament de l'empresa. Per a Jesús Moncada, són anys de formació. Pere Calders, escriptor a qui admira, l'anima a escriure i l'encoratja a utilitzar el seu català de la banda de l'Ebre. D'aquests anys són els primers contes i els primers premis (premi Joan Santamaria (1971), entre d'altres), i pren la decisió de dedicar cada vegada més temps a la literatura. Jesús Moncada és autor dels llibres de contes *Històries de la mà esquerra* (1981), *El Cafè de la Granota* (1985) i *Calaveres atònites* (1999); de les novel·les *Camí de sirga* (1988), *La galeria de les estàtues* (1992) i *Estremida memòria* (1997); i del recull d'escrits *Cabòries estivals i altres proses volanderes* (2003).^[2]
- Va estudiar a Saragossa entre els anys 1953-1958. Els darrers cursos de batxillerat els va cursar intern al Colegio de Santo Tomás de Aquino, una escola liberal, rara avis en l'època franquista:

"Era un col·legi laic, dirigit per un conegudíssim poeta aragonès i la seva família. Miguel Labordeta, el cantautor. És a dir, dintre el col·legi es respirava una 'llibertat' que no es trobava en cap altre col·legi de l'època. [...] A més a més, a Saragossa vaig tenir la sort de trobar-m'hi molts professors de literatura, en una època en què la gent no

llegia gens ni mica; en això, jo tenia un avantatge enorme sobre la resta dels meus companys, perquè jo era un devorador de llibres." (Entrevista de Josep Gras. *Regió 7*, 2.I.1998)

Va fer magisteri a la Escuela de Magisterio del barri de la Magdalena, a Saragossa; carrera que va exercir alguns anys a la seva vila nadiua, fins que va anar a fer el soldat, inicialment, al regiment d'Artilleria Antiaèria de Calataiud i, després, a la Jefatura del mateix cos a Saragossa.

Animat pel seu compatriota Edmon Vallès, novel·lista, assagista i historiador, es va instal·lar a Barcelona per dedicar-se a la literatura i a la pintura. Va començar a treballar a l'editorial Montaner y Simón, del carrer Aragó [en l'actualitat seu de la Fundació Tàpies], al departament de producció amb Pere Calders (que havia retornat de l'exili el 1962), i es va relacionar amb altres escriptors exiliats com Avel·lí Artís Gener "Tísner" i Xavier Benguerel, que li van ampliar la visió de la guerra civil i les seves conseqüències.

Es va donar a conèixer amb el recull de narracions *Històries de la mà esquerra*, premi Joan Santamaria 1971, publicat per l'entitat organitzadora del premi, el 1973. L'autor reconeix en l'estil d'aquest primer recull, el mestratge de Pere Calders:

"Vaig estar treballant amb ell durant dotze anys, a [l'editorial] Montaner y Simón. Per a mi, era un gran mestre. Un gran mestre des del punt de vista del rigor a l'hora d'escriure. Ell va tenir la paciència de llegir les meves primeres coses en català. El que també és cert és que va tenir la delicadesa d'animar-me a seguir el meu propi camí a l'hora d'escriure. És a dir, no va intentar mai fer de mi un deixeble. Ell va veure de seguida que jo tenia el meu propi món i, per tant, la meua pròpia manera d'expressar-me. Ara, el que sí que és evident, perquè això és inevitable, és que a les primeres històries, en algunes narracions, és claríssim la influència de Calders. A partir de *El cafè de la Granota* jo ja tinc el meu propi món i és el que intento d'explicar."

Tant en el primer recull -que va reeditar ampliant-lo amb noves narracions i el pròleg de Pere Calders, el 1981 a Editorial la Magrana (des d'aquell moment editorial on Moncada ha publicat en exclusiva)-, com en el segon, *El cafè de la granota* (1985) recreen -a cavall entre el realisme i la fantasia- el passat mític de l'antiga població de Mequinensa -ara soterrada sota les aigües del riu Ebre-; temàtica que va reprendre en les seves altres produccions (novel·les i narracions).

Moncada fa reviure Mequinensa amb precisió històrica, el 1988, amb la publicació de la primera novel·la *Camí de sirga*, que va ser rebuda

pel públic i la crítica com una de les novel·les més importants de la darrera narrativa catalana. Va ser guardonada amb el Joan Crexells, amb el premi Fundació d'Amics de les Arts i de les Lletres de Sabadell, el Nacional de la Crítica, el Ciutat de Barcelona, el de la Crítica Serra d'Or i va ser finalista del Nacional de Literatura, el 1990. Aquesta obra, a més, ha estat traduïda a una dotzena de llengües.

A la novel·la *La galeria de les estàtues* (1992), Mequinensa queda en segon terme enfront de la ciutat imaginària de Torrelloba, capital de província inspirada en Saragossa on l'autor va estudiar els anys cinquanta. L'acció transcorre en aquesta època i fa flashbacks referits als anys trenta i quaranta a partir de la revolta que es va produir a la colònia africana d'Ifni.

El 1997 va publicar la novel·la *Estremida memòria*, que va obtenir els premis Joan Crexells i el de la Crítica Serra d'Or, 1998. En aquesta novel·la d'intriga, Moncada furga en la memòria col·lectiva, estremida per l'afusellament d'uns bandolers a Mequinensa -gent del poble- que van assaltar el recaptador del Banc d'Espanya i l'escorta, a la primera etapa de la Restauració alfonsina.

El 1999 va publicar un nou recull de narracions amb històries sorprenents, evocadores, humanes: *Calaveres atònites*, des dels ulls d'un jove advocat barceloní, que va a Mequinensa a la dècada dels cinquanta, a ocupar la plaça de secretari del jutjat de pau.

Les seves obres s'han traduït a l'alemany, l'anglès, el castellà, el danès, l'eslovac, el francès, el gallec, el japonès, el neerlandès, el portuguès, el romanès, el suec, el vietnamita... El mateix autor va traduir un nombre considerable d'obres del castellà, del francès i de l'anglès.

Pel conjunt de la seva trajectòria literària va ser distingit amb el Premi dels Escriptors Catalans (2000) i la Creu de Sant Jordi (2001). (Extret de la Viquipèdia)

Les meves notes:

